

Egy abszurd születésnapra

Ha valaki, mondjuk öt évvel ezelőtt azt mondja Eörsi Pistának, hogy majd hatvanéves korában a másik sittes ötvenhatos, a Göncz, átad neki egy Csillagrendet, nyilván jóízűen röhög egyet, s mint képtelen ötletet, talán megírja egy abszurdban.

És most, annak rendje-módja szerint átvehette a köztársasági elnöktől, aki nemcsak, hogy ötvenhatos sittes, de úgyszintén drámaíró. Vajon melyikük fogja ezt megírni? Mindenesetre, az elnök gratulációja szemlátomást több volt, mint formalitás.

Az én szememben persze már az is abszurd, hogy Eörsi Pista hatvan éves. Vannak nem hatvanéves típusok. Az ő időtálló tehetsége, időn átúszó vidámsága, rendszereken átlendülő pimaszsága, valahogy ellene szól mindenfajta életkori megkötésnek. És melyik Eörsi lenne a hatvan éves? A drámaíró? A költő? A műfordító? A publicista? A balról nézve jobb, jobbról nézve baloldali? A smasszerpukkasztó? A rebellis? A kamasz? A Svejkbé oltott Don Quijote? Kérem szépen melyik Eörsit köszöntik, ünneplik, interjúvolják? Vagy ez így mind egyben van? Hát persze..

Együtt, egyszerre, egymásban. Van egy verse, amely az emberi életet egymásra épülő Trójákhoz hasonlítja. Ha az ember lefelé és saját múltjában teljesen különböző rétegeket talál. Az igazán sikerült élet, a hű élet — mondta egy beszélgetésünkkor — az eltérő rétegekben is képes felismerni a különbözőségeken kívül az azonosságot azt, hogy ez „mind én voltam egykor.”

Eörsi Pistát épp ezért (is) lehet szeretni, tisztelni. Mert minden emberi, műfaji csapodársága ellenére, alapvetően hűséges természet és felismeri a szerves fejlődés parancsát: úgy lépünk túl a múltunkon, hogy közben ne tagadjuk meg. Mi más kívánhatnánk (a bizonyos jelek szerint most tényleg) hatvan éves Eörsinek: maradjon meg még sokáig debattörnek, költőnek, mesternek és tanítványnak, mindenkori ellenzékinek.

V. BÁLINT ÉVA